

Tisztelt Polgármester Asszony!

Alulírott civil szervezetek azzal a kéréssel fordulunk Önhöz, hogy a légszennyezettség csökkentése érdekében többek között tiltsa meg az avar és a kerti hulladék égetését Vác városában; folytasson lakossági felvilágosító kampányt a légszennyezettség káros hatásairól (beleértve az allergiás megbetegedésekkel és koronavírus-járvánnyal kapcsolatos összefüggéseket is), valamint a légszennyezettség csökkentésének és megelőzésének módjairól.

A légszennyezettség az egyik legfontosabb egészségügyi kockázati tényező. Ennek alátámasztására egy számadat: az ultrafinom szálló por, a PM_{2,5} (2,5 mikrométernél kisebb levegőben lebegő részecskék) az Európai Unió Környezetvédelmi Ügynökségének 2017. évi jelentése szerint hazánkban évente mintegy 12 000 ember idő előtti elhalálását idézi elő. Ez hozzávetőlegesen 130 000 (!) életév elvesztését jelenti évente Magyarországon. A kisméretű szállópor kibocsátásához jelentős mértékben a lakossági fűtés járul hozzá, de szerepet játszik az avar és a kerti hulladék égetése is.¹

A légszennyezettség csökkentése kiemelten fontos járványok, így most a koronavírus-járvány idején. Mint arra az Európai Népegészségügyi Szövetség a témában kiadott közleménye rámutat: a szennyezett levegő jelentősen súlyosbíthatja a koronavírus-járvány hatásait, következményeit. A légszennyezés által legyengített szervezet kevésbé ellenálló a koronavírussal szemben, így a megbetegedés súlyosbodhat (elhalálásnak is nagyobb az esélye). Ez akkor is bekövetkezhet, ha az érintett a magas légszennyezettségnek csak rövid ideig van kitéve. Fontos azt is kiemelni, hogy a légszennyező részecskék, például a kisméretű szálló por felületén a vírusok megtapadhatnak, ott még órákig fertőzőek maradhatnak, és könnyen bejuthatnak a légzőszerveken keresztül az ember szervezetébe.²

Megítélésünk szerint a következő konkrét intézkedések szükségesek a légszennyezettség csökkentése érdekében, ezért ezek megtételére kérjük a veszélyhelyzet alatt a Polgármester Asszonyt:

1) Folytassanak önkormányzati kommunikációs csatornákon keresztül **lakossági tájékoztató kampányt** a légszennyezés káros hatásairól (beleértve **a koronavírus-járvánnyal való összefüggést is**), és mindazokról a lépésekről, lehetőségekről, amelyekkel a lakosság hozzá tud járulni a légszennyezés csökkentéséhez, illetve megelőzéséhez!

2) Amennyiben engedélyezett a településén az avar és kerti hulladék égetése, úgy haladéktalanul módosítsa az érintett rendeletet, és **tiltsa meg az avar és kerti hulladék égetését!** Ha a zöld hulladék elszállítása nem biztosított, úgy kérjük, az önkormányzat a későbbiekben segítse a zöld hulladék szállításának megoldását, illetve mulcsként való hasznosítását, valamint a komposztálás elterjesztését tájékoztató kampánnyal, és lehetőség szerint külön komposztálási programmal!

3) Tegyen **lépéseket az illegálisan égetőkkel szemben**, bel- és kültéri égetés esetén egyaránt, beleértve a Pest megyében hatályban lévő tűzgyújtási tilalmat is! Amennyiben a településén működik **közterület-felügyelet** és/vagy helyi polgárőr egyesület, úgy kérje őket: fokozottan figyeljék az illegális égetéseket, és hívják fel az érintett személyek figyelmét tevékenységük káros és jogszabályellenes voltára! Szükség esetén értesítsék az illetékes járási hivatalokat, súlyosabb esetben a rendőrséget!

4) Bár a mostani fűtési időszak végéhez közeledik, ugyanakkor hosszabb távon (is) fontos, hogy a lakosság helyes fűtési módszerekkel, megoldásokkal hozzájáruljon a légszennyezettség csökkentéséhez. Ezért tájékoztató kampány keretében széles körben ismertessék a helyes, környezetbarát fűtéssel kapcsolatos információkat! Továbbá kérjük meg a lakosokat, hogy járvány idején, illetve szennyezett, vagy annál rosszabb levegőminőség esetén – **ha rendelkeznek alternatív fűtési móddal – ne fűtsenek szilárd fűtőanyaggal!**

Tudjuk jól, hogy egy-egy település légszennyezettségi helyzetét nem csak az adott település befolyásolja. Épp ezért jelezzük, hogy a Dunakanyar bal partján, Dunakeszitől Szobig minden érintett települést megkerestük levelünkkel, kéréseinkkel.

Információink szerint Pest megyében jelenleg 18 településen tiltották meg eddig az avar és a kerti hulladék égetését. Többek között jó példával szolgál Solymár³ és Erd⁴, ahol a közelmúltban döntöttek a kérdésben.

Őszintén reméljük, hogy a Polgármester Asszony által képviselt település is rövidesen a fenti, jó példával szolgáló települések közé tartozik!

Amennyiben már egyes intézkedéseket a fentiek közül Ön, vagy a képviselő-testület meghozott, úgy azt méltányoljuk és köszönjük!

Ha úgy érzi, hogy szervezeteink tudnak segíteni a fenti lépések megtételében, úgy kérjük keressen minket a magosfa@magosfa.hu, vagy a 06209843946-os elérhetőségen!

Bízunk a fenti, sürgős lépések meghozatalában és várjuk szíves válaszát!

2020. április 08.

Üdvözlettel:

Amarant Egyesület, Göd – Bognár Noémi, elnök

Bagolybükk Környezet- és Természetvédelmi Egyesület, Vác – Kovács Orsolya, elnök

Biber Kulturális és Környezetvédelmi Egyesület, Kóspallag – Lelkesné Gábor Aranka, elnök

Civilek Sződligetért Egyesület, Sződliget – Papp István, elnök

CivilVerőce, Verőce – Vásárhelyi Gábor, képviselő

Ipolymente-Börzsöny Natúrpark Egyesület, Szob – Martos György, elnök

Kismarosi Teleház Alapítvány, Kismaros – Lombos László, elnök

Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány, Vác – Kelemen Zoltán, elnök

Tiszta Levegőt Gödön, Göd – Vári Ágnes, Németh Györgyi - képviselők

Zebegényi Sárkány Egyesület, Zebegény – Batki László, titkár

Hivatkozások:

¹ <https://www.levego.hu/egyeb/avaregetes/>

² <https://epha.org/coronavirus-threat-greater-for-polluted-cities/>

³ <http://www.solymar.hu/tilos-a-zoldhulladek-egetese>

⁴ <https://www.erd.hu/onkormanyzat/kozgyulesi-dokumentumok/dokumentumok/hatarozatok/2020/2020.-marciusi-polgarmesteri-hatarozatok/122020.-iii.-20.-szamu-hatarozata->